

Sygn. akt I CSK 372/14

POSTANOWIENIE

Dnia 22 października 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie z wniosku M. S.
przy uczestnictwie [...], X. Y., [...]
o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 22 października 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki X. Y.
od postanowienia Sądu Okręgowego w W.
z dnia 12 sierpnia 2013 r., sygn. akt IV Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną uczestniczki X. Y. od postanowienia Sądu Okręgowego zważyć należy, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji silnie nacechowanym pierwiastkiem publicznoprawnym, a jej rolą nie jest korygowanie wszelkich orzeczeń sądowych zawierających ewentualne uchybienia, ponieważ tę funkcję realizują zwyczajne środki zaskarżenia i skarga o wznowienie postępowania. Skarga kasacyjna służy ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa, wkład Sądu Najwyższego w rozwój jurysprudencji i prawa pozytywnego oraz eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Taka konstrukcja i rola skargi kasacyjnej powoduje konieczność poddania jej kontroli wstępnej pod kątem spełniania kryteriów kwalifikujących do przedstawienia skargi Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

Stosownie do 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżąca przytoczyła przesłankę z art. 398⁹ § 1 punkt 1 i 4 k.p.c.

Oparcie wniosku na przesłance istnienia istotnego zagadnienia prawnego, którego wyjaśnienie ma decydujące znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, obliuguje skarżącego do sformułowania tego zagadnienia, podniesienia argumentów prawnych wskazujących na rozbieżne oceny prawne oraz zajęcia własnego stanowiska. Wywód ten powinien być zbliżony do przyjętego przy przedstawianiu przez sąd odwoławczy zagadnienia prawnego na podstawie art. 390 k.p.c. (por.

postanowienie Sądu Najwyższego z 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, nie publ.). Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy określony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub gdy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. niepublikowane postanowienia Sądu Najwyższego z 10 marca 2010 r., II UK 363/09 i z 12 marca 2010 r., II UK 400/09).

Sformułowane przez skarżącą zagadnienie prawne dotyczy tego, czy w sytuacji, gdy współwłaściciele spadkowego gospodarstwa rolnego wspólnie w nim zamieszkują, wystąpienie przez jednego z nich z wnioskiem o uwłaszczenie świadczy o objęciu tego gospodarstwa w samoistne posiadanie czy też do objęcia w posiadanie samoistne gospodarstwa konieczne jest dodatkowo, by pozostali współwłaściciele godzili się na przyznanie całej nieruchomości na wyłączną własność jednemu z nich. Tak sformułowane zagadnienie abstrahuje od ugruntowanego w orzecznictwie i nauce prawa cywilnego wykładni pojęcia samoistnego posiadania nieruchomości prowadzącego po upływie czasu warunkowanego dobrą lub złą wiarą posiadacza do nabycia własności przez zasiedzenie. Objęcie rzeczy w samoistne posiadanie stanowiące manifestowany wobec otoczenia i dla otoczenia czytelny akt objęcia fizycznego władztwa nad całą rzeczą z zamiarem korzystania z niej jak właściciel (*cum animo res sibi habendi*) nie wymaga aprobaty tego stanu rzeczy przez uprawnionego właściciela ani też od aprobaty tej nie zależy. Kwestia nabycia przez współwłaściciela nieruchomości (współspadkobiercę) w drodze zasiedzenia udziałów przysługujących pozostałym współwłaścicielom (współspadkobiercom) w nieruchomości jest przedmiotem szeregu orzeczeń Sądu Najwyższego (por. postanowienia: z dnia 2 marca 2012 r., II CSK 249/11, niepubl., z dnia 29 czerwca 2010 r., III CSK 300/09, niepubl., z dnia 8 maja 2014 roku, V CSK 324/13, niepubl., z dnia 20 września 2012 r., IV CSK 117/12, niepubl., z dnia 7 stycznia 2009 r., II CSK 405/08, niepubl.) oraz wypowiedzi nauki prawa cywilnego, nie zachodzi więc realnie potrzeba zajęcia przez Sąd Najwyższy po raz kolejny stanowiska w tej kwestii.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca oparła także na jej oczywistej zasadności, polegającej na naruszeniu przez Sąd drugiej instancji

wyszczególnionych przez skarżącą przepisów postępowania. Oczywista zasadność skargi kasacyjnej występuje w przypadku niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka (prima facie) bez konieczności pogłębionej analizy, sprzeczności wykładni lub zastosowania prawa materialnego lub procesowego z brzmieniem przepisów lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, niepublikowane).

Uczestniczka postępowania nie wykazała tak rozumianej oczywistej wadliwości zaskarżonego orzeczenia, stąd na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.

[aw]